



בש"פ 2694/14 - אפרים כליפה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2694/14

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העורר: אפרים כליפה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
בתיק מ"ת 057571-11-13 שניתנה ביום 07.04.2014
על-ידי כב' השופט י' פרסקי

בשם העורר: עו"ד אבנר שמש

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

החלטה

1. מונח לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (מ"ת 57571-11-13, כב' השופט י' פרסקי), בגדרה נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר ביחס להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 25.2.2014, בה הוחלט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. נגד העורר הוגש כתב אישום המגולל מסכת ארוכה של עבירות חמורות, כולל סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, ניסיון למתן שוחד, הונאת נושים, פעולה ברכוש אסור והלבנת הון, השמטת הכנסות וניהול ספרי חשבונות כוזבים כלפי מס הכנסה ומע"מ וסילוק נכסים במרמה. יחד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגד העורר. בהחלטה הראשונה בעניין מיום 30.1.2014 קבע בית המשפט המחוזי כי "המבקשת עומדת בנטל הנדרש לקיומן של ראיות לכאורה למיחוס למשיב בכל האישומים כמעט באופן מלא" (עמ' 8 להחלטה). עם זאת, החליט בית המשפט לבקש תסקיר משירות המבחן שיבדוק אפשרות של חלופת מעצר עבור העורר. התסקיר, שהתחשב בעובדה שניתן לבצע את מרביתן של העבירות המיוחסות לעורר מתוך מסגרת ביתית, העריך כי העורר יתקשה להציב לעצמו גבולות מתוך חלופה של מעצר בית. לאור זאת נקבע בתסקיר כי "נוכח חולשת החלופה שהוצעה, כשנטל הפיקוח יהיה בעיקר על האם והגיסות, כן נוכח מאפייני אישיותו של אפרים, אופי העבירות ומגבלות חלופה ביתית בהקשר לכך – אנו מתקשים להמליץ על שחרור מהמעצר". בהחלטתו מיום 25.2.2014 אימץ בית המשפט המחוזי את הערכת שירות המבחן, והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. על החלטה זו לא הוגש ערר.

לאחר שנקבעו מועדים לשמיעת ראיות, וכאשר התברר שמועדים אלו הינם רחוקים (כמעט שנה לאחר מועד המעצר), הגיש בא כוח העורר בקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי. ביום 7.4.2014 דחה בית המשפט את הבקשה, מפני ש"לא הוצגו נסיבות חדשות שלא היו במועד מתן ההחלטה". בית המשפט הדגיש שכבר בהחלטה הראשונה נלקחה בחשבון האפשרות שההליך העיקרי עשוי לקחת זמן ממושך, ומימוש האפשרות אינו מהווה נסיבה חדשה המצדיקה את שינוי ההחלטה. מכאן הערר שלפני.

3. המעשים בהם מואשם העורר, כולל סיכון חיי אדם וניסיון למתן שוחד, הינם חמורים. מדובר בעבירות רכוש שבוצעו לכאורה בתחכום ומתוך תכנון עברייני והפעלת אחרים, והן מקימות עילת מעצר של מסוכנות. לעבירות נמצאו ראיות לכאורה כדין. תסקירו של שירות המבחן לא מצא לנכון להמליץ על שחרורו של העורר למעצר בית, ולכך יש משקל.

העורר מדגיש את ריחוק מועד הדיונים. צודק הסנגור בטענתו כי הליך שמיעת הראיות רק יחל כחלוף אחד-עשר חודשים ממועד המעצר. מהצד האחר עד למועד זה – תקופה של חמישה חודשים מיום הגשת כתב האישום הראשון – טרם הוסדר עניין ייצוגי של העורר. צא ולמד שקצב המשפט והתקדמותו רחוקים מלהשביע רצון. בהקשר זה יצוין כי נקבע מועד דיון לפי סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 במהלך חודש יוני. הסנגור הודיע כי העורר יקבע עד סוף חודש מאי את זהותו של עורך הדין אשר ייצג אותו בהליך העיקרי. ניתן לצפות כי בכפוף לתוכן ההודעה תשקול התביעה במידת הצורך בקשה למינוי סנגור.

לעתים המסגרת הדיונית קובעת את ההכרעה. בשלב זה, בשקלול מלוא הנסיבות, הכף אינה נוטה לכיוון שחרור העורר. עם זאת, אין להשלים עם קצב התקדמות ההליך. התביעה רשאית לבקש כי ייקבעו מספר מועדים לשמיעת הראיות, לרבות מועדים מוקדמים מעבר לאלו שנקבעו. כך אין לשלול את האפשרות, במידת הצורך, שיישמע התיק בפני מותר אחר. הערה זו הוספה הואיל והמשפט טרם החל, נקבע רק מועד אחר לשמיעת ראיות, ובאי כוח הצדדים טענו כי המותב שאמור לשמוע את התיק נמצא בשבתון בחודשים הבאים. לאיזון התמונה יודגש כי האיחור בשמיעת המשפט נבע בחלקו לא מתוך התנהגות התביעה, אלא דווקא מקשיים שעלו בעניין ייצוגי העורר – קשיים שטרם באו על פתרונם הסופי.



4. בכפוף לאמור, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ג באייר התשע"ד (13.5.2014).

ש ו פ ט